

Sygn. akt I ACa 1040/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Tomasz Ślęzak
Sędziowie :	SA Roman Sugier (spr.) SO del. Artur Żymelka
Protokolant :	Agnieszka Szymocha

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2018 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko R. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 21 czerwca 2017 r., sygn. akt I C 37/17

1) oddala apelację;

2) zasądza od powódki na rzecz pozwanego 8 100 (osiem tysięcy sto) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Artur Żymelka	SSA Tomasz Ślęzak	SSA Roman Sugier
------------------------	-------------------	------------------

Sygn. akt I ACa 1040/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił powództwo (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. skierowane przeciwko R. M. oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 14.417 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd podał, że powód domagał się zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kwoty 230.334, 95 złotych z tytułu zwrotu kapitału, 7.293,39 złotych tytułem odsetek umownych, 3.322,04 złotych tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie, kwoty 124,16 złotych tytułem opłat i prowizji oraz zasądzenia od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Powód roszczenie opierał na twierdzeniu, że są to należności przysługujące mu od pozwanego z tytułu zawartej przez strony umowy kredytowej, która w wyniku zaległości w spłacie została wypowiedziana.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu. Zarzucił, że nie otrzymał wezwania do zapłaty zaległości od którego uzależnione było wypowiedzenie umowy kredytowej, a w dacie rzekomego skierowania tego wezwania do niego jego zaległość w spłacie długu nie była tak wysoka, aby dopuszczalne było zagrożenie mu wypowiedzeniem umowy kredytowej.

Wyrok Sądu Okręgowego oparty został na następujących ustaleniach faktycznych.

W dniu 20 lutego 2015 r. strony zawarły umowę kredytu konsumpcyjnego, gotówkowego, na mocy której powód udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 243.743,91 złotych na okres 96 miesięcy. Spłata kredytu miała następować w miesięcznych ratach wynoszących po 3.274,83 złote.

Termin płatności pierwszej raty kredytu przypadła na dzień 2 kwietnia 2015 roku. Stosownie do § 9 ust. 1 lit a umowy kredytu powódka była uprawniona do wypowiedzenia umowy z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia w razie zwłoki kredytobiorcy z zapłatą pełnych rat. Wynikających

z harmonogramu spłat, za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu kredytobiorcy do spłaty wymagalnych należności w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania. Stosownie do § 9 ust. 2 cytowanej umowy po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytobiorca zobowiązany był do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi powódce za okres korzystania z kredytu.

Raty kredytu początkowo były spłacane przez pozwanego terminowo, jednakże od października lub listopada 2015 roku nastąpiły ze strony pozwanego opóźnienia w zapłacie rat kredytu. Raty spłacane były przez pozwanego z poślizgiem miesięcznym lub dwumiesięcznym.

W dniu 11 stycznia 2016 roku powódka sporządziła pismo zatytułowane wezwaniem do zapłaty, w którym domagała się od pozwanego zapłaty kwoty 5 151.53 zł w terminie 14 dni. pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytu.

Powyższe pismo wysłane zostało przesyłką poleconą o numerze (00) (...). Przesyłka o powyższym numerze została nadana w dniu 11 stycznia 2016 roku we W., w dniu 22 stycznia 2016 roku została odebrana przez adresata w D..

W dniu 7 marca 2016 roku powódka skierowała do pozwanego oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu z zachowaniem okresu wypowiedzenia. Pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu pozwany otrzymał w dniu 25 marca 2016 roku.

W dniu 18 maja 2016 roku powódka skierowała do pozwanego ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty kwot: 230 334.95 zł tytułem należności kapitałowej, 7 293.39 zł tytułem odsetek umownych, 1 274.62 zł tytułem odsetek za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, kwoty 124.16 zł tytułem kosztów

i opłat za czynności banku. Powyższe wezwanie do zapłaty zostało otrzymane przez pozwanego.

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie jest zasadne.

Sąd podkreślił, że powód wymagalność roszczenia opisanego w pozwie wiązał z wypowiedzeniem umowy. Ze względu na początkowe opóźnienie w spłacie kredytu, a następnie zaprzestanie jego spłacania przez pozwanego, powód był uprawniony do wypowiedzenia umowy. Skuteczność i ważność tego wypowiedzenia zgodnie z przepisem art. 75c prawa bankowego oraz § 9 umowy stron uzależniona była od uprzedniego wezwania pozwanego do zapłaty zaległych należności w terminie 7 dni i od pouczenia o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, aby doręczył pozwanemu tego rodzaju wezwanie i pouczenie, a od tego uzależniona była możliwość wypowiedzenia umowy. Pozwany zaprzeczył, aby otrzymał pismo upominawcze poprzedzające wypowiedzenie umowy, a powód nie przedstawił wiarygodnego dowodu na tę okoliczność.

Zdaniem Sądu za dowód taki nie może być uznana kopia jednej ze stron książki nadawczej powoda, gdyż zawiera ona potwierdzenie nadania w postaci kodu kreskowego dotyczącego przesyłki o nr (00) (...), którą to przesyłkę doręczono adresatowi w D.. Powód nigdy nie zamieszkiwał w tej miejscowości.

Dlatego Sąd uznał, że nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy łączącej strony i brak jest podstaw do uwzględnienia powództwa.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd wskazał przepis art. 75c prawa bankowego i art. 64c.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 k.p.c.

Wyrok został zaskarżony w całości przez powoda.

Skarżący zarzucił:

naruszenie przepisów prawa procesowego:

- 1) mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest art. 233 par. 1 k.p.c. polegające na błędnej, bo nierzetelnej ocenie dowodu z książki nadawczej w oderwaniu od zasad jej wypełniania i treści, za to w odniesieniu do wydruku weryfikacyjnego podanego przez pozwanego. Nadto - ocenie niezgodnej z zasadami logicznego rozumowania. Sprzeczna bowiem z logiką jest teza, że pomimo wysyłania wszystkich pism przez powoda do pozwanego na właściwy adres, akurat wezwanie z dnia 11 stycznia 2016 r., pomimo prawidłowego zaadresowania w nagłówku pisma oraz w samej książce nadawczej, zostało wysłane przez Poczta Polską na zupełnie inny adres - adres w D.;
- 2) mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest art. 233 par. 1 k.p.c. polegające na błędnej ocenie dowodu z książki nadawczej i skonstruowaniu niezgodnego z rzeczywistością ustalenia faktycznego polegającego na tym, że wezwanie do zapłaty z dnia 11 stycznia 2016r. adresowane ul. (...), (...) i z takim adresem wykazane w książce nadawczej pod poz. 318, zostało nadane listem rejestrowym nr (...) na adres (...). W rezultacie - na wadliwym założeniu, że wezwanie przed wypowiedzeniem nie zostało pozwanemu doręczone, a złożone wypowiedzenie jest bezskuteczne;
- 3) mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest art. 233 par. 1 k.p.c. polegające na błędnej ocenie dowodu z książki nadawczej poprzez zakwestionowanie jej waloru dowodowego z jednej strony, z drugiej zaś czynienie na jej podstawie ustaleń faktycznych;
- 4) mające wpływ na wynik sprawy, to jest art. 129 par. 1 k.p.c. w zw.

z art. 308 k.p.c. polegające na jego niezastosowaniu, a przez to bezpodstawne przyjęcie, że strona powodowa miała obowiązek przedłożenia oryginału książki nadawczej podczas, gdy ten obowiązek nie powstał w następstwie braku żądania ich przedstawienia ze strony pozwanego.

W uzasadnieniu apelacji powód podniósł, że numer przesyłki o jakim mowa w motywach zaskarżonego wyroku dotyczył innego adresata i innej przesyłki. Praktyka jest bowiem taka, że w książce nadawczej pracownik poczty polskiej wskazuje a priori numer pierwszej przesyłki, a pozostałe przeliczane są ręcznie.

W istocie przesyłka do pozwanego skierowana na adres wskazany w książce nadawczej oznaczona była numerem (...), nadana została

w dniu 11 stycznia 2015 r. i doręczona adresatowi w urzędzie pocztowym

w L. w dniu 14 stycznia 2016 r., co można stwierdzić na portalu internetowym poczty polskiej.

W apelacji podniesiono, że wypowiedzenie umowy nie było uzależnione od zalegania przez pozwanego w dniu wezwania do zapłaty za dwa pełne okresy płatności. Powód nie miał też obowiązku przedkładania oryginału książki nadawczej skoro pozwany nie kwestionował jej zgodności z oryginałem ani nie domagał się okazania oryginału. Zdaniem powoda wykazał on, że pismo upominawcze poprzedzające wypowiedzenie umowy nadał on na adres pozwanego.

Skoro poczta nie zwróciła tej przesyłki należy domniemywać, że tak jak inne dotarła ona do adresata w taki sposób, że mógł się zapoznać z jego treścią. Wypowiedzenie było więc skuteczne, a roszczenie dochodzone pozwem wymagalne.

Powołując się na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku

i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 241.074,54 zł oraz kosztów procesu za obie instancje.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Zgodzić się należy ze skarżącym, że brak było podstaw do zakwestionowania mocy dowodowej kserokopii strony książki nadawczej. Jej wiarygodności nie podważała bowiem ani strona pozwana ani też Sąd, który w oparciu o ten dowód prywatny poczynił ustalenia co do adresata przesyłki zawierającej pismo upominawcze.

Zasadnie powód zarzuca także, że ustalenie, iż pismo to zostało skierowane do odbiorcy w D. sprzeczne jest z treścią tego dowodu. Jego analiza,

w połączeniu z przekonującymi twierdzeniami skarżącego, daje podstawy do ustalenia, że w książce nadawczej dokumentowano nadanie przesyłek poleconych do szeregu adresatów, z tym że dane innych, poza danymi pozwanego nie zostały ujawnione ze względu na ochronę danych osobowych.

Przekonywujący jest też wywód powoda, że jedyny kod kreskowy uwidoczniiony na kopii książki nadawczej dotyczy innego niż pozwany adresata i nie dawał podstaw do przyjęcia, że przesyłka do pozwanego została skierowana na adres D..

Sąd Apelacyjny podziela też stanowisko powoda, że § 9 umowy łączącej strony dawał podstawy do skierowania do pozwanego pisma upominawczego

z wezwaniem do zapłaty zaległości w określonym terminie z zagrożeniem wypowiedzenia umowy i z pouczeniem o możliwości restrukturyzacji kredytu, nawet w takim przypadku gdy zaległości w spłacie kredytu nie dotyczyły dwóch pełnych okresów płatności.

Ten przepis umowy stanowi bowiem o braku zapłaty pełnych rat za dwa okresy płatności, a nie rat za dwa okresy płatności.

W razie odmiennego rozumienia umowy w tym zakresie płacenie przez pozwanego w każdym okresie jakiegokolwiek, nawet minimalnej kwoty nie upoważniałoby powoda nigdy do wypowiedzenia umowy. Bezspornym zaś było, że pozwany opóźniał się z płatnością rat, czyli nie płacił ich w pełnej wysokości, zwłaszcza że zgodnie z umową uiszczane należności w pierwszej kolejności zaliczane miały być na poczet odsetek.

Pozwala to na stwierdzenie, że powód był upoważniony do skierowania do pozwanego pisma upominawczego zawierającego wezwanie do zapłaty zaległości pod rygorem wypowiedzenia umowy.

Mimo to, apelacja nie może odnieść zamierzonego skutku.

Pozwany zaprzeczył bowiem, że otrzymał tego rodzaju pismo. Ciężar dowodu w tym zakresie obciąża powoda. Powód nie wykazał, że pismo upominawcze od którego uzależniona była skuteczność wypowiedzenia umowy doręczono pozwanemu albo, że dotarło ono do placówki pocztowej w taki sposób, że pozwany miał możliwość zapoznania się z jego treścią.

Kopia jednej ze stron książki nadawczej powoda, na której pod pozycją 318 ujawniono imię, nazwisko i adres pozwanego, nie jest opatrzona kodem kreskowym świadczącym o tym, że poczta przyjęła przesyłkę do tego adresata i jakim numerem została ona oznaczona. Brak więc podstaw do uznania, jak chce tego skarżący, że skoro list nadano do pozwanego pod właściwym adresem, a nie został on zwrócony to adresat miał możliwość zapoznania się z jego treścią.

Wspomniana kserokopia książki nadawczej nie stanowi bowiem dostatecznego dowodu na to, że przesyłkę nadano. Na jej podstawie można jedynie ustalić, że w książce nadawczej ujawniono imię, nazwisko i adres pozwanego. Dowodu takiego nie mogą zastąpić zawarte w apelacji twierdzenia pozwanego, że przesyłka o innym numerze niż uwidoczniiony na kserokopii książki nadawczej została doręczona adresatowi do urzędu pocztowego w L.. Pozwany zaprzeczył bowiem, aby odebrał tego rodzaju przesyłkę, a powód nie potrafił wykazać, że numer przesyłki na jaki powołuje się w apelacji to numer jakim opatrzono przesyłkę skierowaną do pozwanego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zbieżność miejsca nadania i odbioru przesyłki oraz dat nadania i potencjalnego odbioru nie dają podstaw do stanowczych ustaleń w tym zakresie w oparciu o domniemania faktyczne. Nie można bowiem wykluczyć, że w tym czasie w urzędzie pocztowym we W. nadano do urzędu pocztowego w L. przesyłkę do innego adresata.

Dlatego mimo nieco odmiennego oceny dowodów i ustaleń, o jakich mowa wyżej, Sąd Apelacyjny za trafne uznaje stwierdzenie Sądu pierwszej instancji, że brak jest dowodu jakoby powód doręczył pozwanemu pismo upominawcze od którego uzależnione było skuteczne wypowiedzenie umowy kredytowej. Tego, że takie wezwanie było niezbędne dla skutecznego wypowiedzenia umowy skarżący nie kwestionuje.

Skutkuje to uznaniem, że ze względu na brak skutecznego wypowiedzenia strony nadal wiąże umowa kredytowa. Fakt, iż pozwany się z niej nie wywiązuje nie daje podstawy do uwzględnienia żądania pozwu opartego na twierdzeniu, iż w wyniku wypowiedzenia zasadne jest roszczenie dochodzone pozwem.

Dlatego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako pozbawioną uzasadnionych podstaw.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 k.p.c.

SSO del. Artur Żymelka	SSA Tomasz Ślęzak	SSA Roman Sugier